

UCHWAŁY
XIII Zjazdu P.P.S.

kl. 1036

035 IV
3-2/232

Wydawnictwo Polskiej Partji Socjalistycznej.

—
1917.

922.1935

o
p.22

Ogólne cele polityczne w dobie obecnej.

I.

Wobec zbliżającego się końca wojny i wzrostu wpływów demokracji i socjalizmu w całej Europie, XIII zjazd P.P.S. oświadcza, że polska klasa robotnicza dążyć będzie niezachwianie w łączności z proletariatem innych krajów do utworzenia Niepodległej Rzeczypospolitej Demokratycznej, obejmującej wszystkie ziemie polskie i posiadającej warunki niezbędne dla samodzielnego i wszechstronnego rozwoju państwowego i gospodarczego.

* * *

Popierając i wysuwając hasło zjednoczenia Polski w państwo niepodległe, Polska Partja Socjalistyczna protestuje przeciwko wiązaniu tego hasła z jakąkolwiek dynastją, a więc i z dynastją Habsburską, co znalazło wyraz w ostatniej uchwałie Koła Sejmowego w Krakowie.

P.P.S. ostrzega przed naginaniem tych haseł do interesów obcych, jak to czyniła i czyni polityka narodowej demokracji, jak to czyni N.K.N.

II.

Polska Partja Socjalistyczna dąży do

tego, by niepodległa Polska stała się odrazu Republiką Demokratyczną, jedynie bowiem ta forma polityczna odpowiada interesom politycznym polskiego ludu pracującego, a zarazem zabezpiecza państwo polskie od narzucania nam przez państwa sąsiednie ich woli za pośrednictwem króla.

O formie rządów w Polsce ma prawo stanowić tylko Konstytuanta, wybrana na podstawie pięcioprzymiotnikowego prawa głosowania bez różnicy płci. Konstytuanta winna być zwołana jaknajrychlej.

Wszelkie dążenie do narzucania nam króla lub regenta czy to przez okupantów, czy też przez reakcyjne żywioły społeczeństwa polskiego — zwalczać będziemy jaknajbardziej stanowczo.

Obowiązkiem wszystkich organizacji partyjnych i wszystkich towarzyszy jest prowadzenie jaknajusilniejszej agitacji w tym duchu.

III.

Polska Partja Socjalistyczna popierać może tylko taki Tymczasowy Rząd Polski, który

- 1) byłby niezależny od państw zaborczych,
- 2) uznałby za najważniejsze swoje zadanie zwołanie jaknajrychlej Konstytuanty na podstawie pięcioprzymiotnikowego prawa głosowania,
- 3) którego skład odpowiadałby fak-

tycznemu ustosunkowaniu sił społecznych w Polsce.

IV.

XIII zjazd P.P.S. stwierdza w imieniu proletariatu polskiego, że o losach i przyszłości Litwy i Białorusi stanowić może jedynie Konstytuanta tych krajów wybrana przez powszechne, tajne, równe, bezpośrednie i proporcjonalne głosowanie.

Zjazd wyraża swe najgłębsze przekonanie, że w interesie jak Litwy i Białorusi, tak również i Polski, a zwłaszcza w interesie proletariatu miejskiego i wiejskiego Polski i Litwy, leży zjednoczenie obu krajów na zasadzie dobrowolnego związku państwowego.

Zjazd stwierdza, że sprawy terytoriów spornych, rozgraniczających Polskę od ludów sąsiednich, rozstrzygnięte być mogą tylko za zgodą ludności tych terytoriów.

Zjazd wzywa socjalistów polskich na Litwie oraz socjalistów litewskich do prowadzenia akcji w kierunku wyżej wskazanym.

V.

Zjazd stwierdza, że Polska Partja Socjalistyczna popierać będzie w Międzynarodówce dążenie do jaknajszybszego zawarcia pokoju, opartego na zasadzie wolności i niepodległości wszystkich narodów, oraz zwalczać będzie dążenia im-

parjalistyczno-zaborcze i system tajnej dyplomacji.

TAKTYKA PARTJI.

Stosunek do innych stronnictw.

Zjazd stwierdza, że w dzisiejszych warunkach politycznych, P.P.S. powinna prowadzić politykę zupełnie samodzielną, nie wchodząc w żadne sojusze stałe ze stronnictwami mieszczańskimi.

Zjazd uważa jednak za dopuszczalne, by P.P.S. nawiązała kontakt z demokratyczno-republikańskimi ugrupowaniami włościaństwa i inteligencji w celu skupienia dokoła socjalistycznego ruchu robotniczego wszystkich demokratycznych żywiołów społeczeństwa.

Zjazd stwierdza, że organizacje typu N.Z.R. i Zjednoczenia Ludowego nie wyrażają ani potrzeb, ani dążeń ludu pracującego, i że działalność ich jest w najwyższym stopniu szkodliwa dla sprawy wyzwolenia społecznego i narodowego w Polsce. Zjazd wzywa wszystkie ciała partyjne do energicznego zwalczania N.Z.R. i Zjednoczenia Ludowego.

P.P.S. widzi w zjednoczeniu socjalistycznym na gruncie programu socjalistyczno-niepodległościowego, wolnego od domieszek anarchistycznych, jedno z najważniejszych swoich zadań; jednocześnie P.P.S. potępia rezłamową działalność „Lewicy“ i „Socjaldemokracji.“

Zjazd piętnuje politykę Ligi Państwowej Polskiej i żywiółów pokrewnych; jako wznowienie haniebnych tradycji ugody i zaprzędawanie sprawy polskiej.

Warunki porozumienia z innymi partjami.

Nawiązanie bliższego i bardziej określonego porozumienia ze stronnictwem ludowym i inteligencją radykalną P.P.S. uzależnia:

1) od przyjęcia przez nie programu republiki demokratycznej i konsekwentnego w tym kierunku działania.

2) od wysunięcia przez nie programu reform społecznych w duchu interesów mas pracujących i popierania tego programu w praktyce politycznej,

3) od tego, czy da się ustalić jednakowy lub przynajmniej zbliżony do naszego stosunek tych grup do okupantów, do organizacji ogólnonarodowych, do sprawy rządu i t. p.

Jedność socjalistów polskich trzech zaborów.

Zjazd stwierdza raz jeszcze zupełne braterstwo walki i dążenia proletariatu polskiego wszystkich zaborów i nakłada na C.K.R. obowiązek nawiązania z Polską Partją Socjalnodemokratyczną Galicji i Śląska i Polską Partją Socjalistyczną zaboru pruskiego jak najściślej szych stosunków aż do chwili, gdy mo-

żliwe się stanie utworzenie jednej partji socjalistycznej w całej Polsce.

Stosunek do okupantów.

Zważywszy, że stanowisko okupantów w kraju naszym staje się dla całego narodu, przede wszystkim zaś dla klasy robotniczej, coraz cięższe i doprowadzić może do żywiołowych wybuchów, że podział kraju na dwie okupacje stanowi dla nas klęskę pod względem gospodarczym, politycznym, kulturalnym i jest jawną drwiną z naszych praw i interesów, a z koniecznością wojenną nic wspólnego niema, że niszczenie przemysłu przez wywóz maszyn i wszelkich surowców pozbawia zarobkowania masy robotniczej i grozi upadkiem naszego przemysłu na długi czas po wojnie, że stałe wywożenie przez okupantów żywności z kraju, ciągłe rekwizycje, tworzenie monopoli żywnościowych dla spekulantów, ściąganie z kraju ogromnych sum pieniężnych, niesłychane utrudnienia w komunikacji i t. p. wywołują głód, że wszystko to łącznie pozbawia kraj wszelkich zasobów i wywołuje masowe wymieranie ludności, że zarządzenia policyjne przeciwko strejkom, dochodzące aż do grożenia karą śmierci, uniemożliwiają nielicznej pracującej jeszcze rzeszy robotniczej obronę interesów materialnych, że okupanci nie dopuszczają tworzenia władz polskich a Rada Stanu w tych warunkach może być

tylko narzędziem władz okupacyjnych i służyć ich celom w zakresie gospodarki w Polsce oraz polityki międzynarodowej, — XIII Zjazd P.P.S. stwierdza, że proletarjat polski bronić będzie swego prawa do życia i wolności i poprowadzi energicznie akcję oporu przeciwko systemowi rządów okupacyjnych oraz wzywa ogół robotniczy do walki bezwzględnej pod sztandarem socjalistycznym o całkowitą niezależność kraju i usunięcie wszelkiego najazdu.

W sprawie rolnej.

Pozostawiając niezmienionemi dotychczasowe zasady naszego programu rolnego i rozważając stosunki wiejskie ze stanowiska potrzeb chwili obecnej, Zjazd stwierdza, że propaganda socjalistyczna na wsi ma naturalne podłoże w olbrzymich zastępach proletarjatu wiejskiego i w niemiejszej masie ludności na pół sproletaryzowanej, małorolnej. Ekonomiczny i społeczny stan tych dwóch kategorii mieszkańców wiejskich wskutek braku warsztatu pracy, jest niesłychanie upośledzony i uciążliwy, pociągając za sobą skutki dla całego społeczeństwa tak groźne, jak emigracja stała, wychodźstwo czasowe, niezmiernie niski poziom kulturalny wsi i t. p. Wobec tego Zjazd uważa, że a jednym z pierwszych zadań i obowiązków przyszłego rządu polskiego musi być ochrona pracy na wsi, dostar-

czenie wewnątrz kraju bezrolnym i małorolnym pracy przez organizowanie na szeroką skalę robót publicznych; przede wszystkim jednak demokratyczny rząd polski musi dążyć w swojej polityce agrarnej do zaopatrzenia sproletaryzowanych i małorolnych mieszkańców wsi *w dostateczną ilość ziemi.*

Zapasy ziemi, potrzebnej do kolonizacji wewnętrznej, Zjazd widzi w posiadłościach rządowych, majoratach i wielkiej własności folwarcznej. Ta ziemia powinna być systematycznie i planowo przeprowadzona przez rząd z rąk dotychczasowych właścicieli do rąk ludności bezrolnej i małorolnej na warunkach dla tej ludności możliwie najdogodniejszych.

Następnie, już dziś Zjazd przewiduje, że rolnictwo i uprzemysłowienie wsi w najbliższej powojennej przyszłości stanie się podwaliną ukrajowienia polskiego przemysłu wogóle i w niemałym stopniu przyczyni się do pomyślnego rozwiązania kryzysu, który przeżywa przemysł polski wskutek wojny europejskiej.

W tych dających się przewidzieć warunkach gospodarczych naszego kraju niewątpliwie nastąpi bezpośrednie zbliżenie proletariatu miejskiego z ludnością wiejską przy wspólnych warsztatach pracy, co już dzisiaj nakłada na P. P. S. obowiązek przygotowania gruntu do przyszłego kontaktu i porozumienia się klas pracujących.

Jednocześnie Zjazd rozumie, że w chwili obecnej przy odbudowie państwa polskiego na zasadach demokratycznych współdziałanie i współdziałanie. jaknajszerszych warstw demokracji wiejskiej z proletariatem miejskim jest niezbędne i konieczne, albowiem tylko właśnie ten współdziałanie i współdziałanie skutecznie sparaliżuje wszelkie zakusy wstecznicstwa, szukającego oparcia na wsi i w sposób zdecydowany zapewni przyszłej Polsce niepodległej i jej wszystkim społeczno-politycznym urządzeniom charakter demokratyczny.

Zjazd wzywa wszystkich członków partji, aby jaknajbaczniejszą zwrócili uwagę na wieś i rozwijali jaknajenergiczniejszą agitację, tworząc organizacje i szerząc nasze hasła polityczne i społeczne.

Sformułowaniem ostatecznym tych haseł i szerokim rozpowszechnieniem ich po wsiach zajmie się bezzwłocznie C.K.R., który stworzy jednocześnie dział roboty wiejskiej.

Ta robota dążyć ma do pociągnięcia jaknajszerszych demokratycznych warstw wiejskich do akcji politycznej i społecznej przy odbudowie Polski Niepodległej oraz stworzy podwaliny ścisłego i stałego kontaktu między akcją proletariatu miejskiego a ludnością bezrolną i małorolną.

W sprawie armji.

Zjazd stwierdza, że ponieważ wszy-

stkie państwa europejskie posiadają armje, służące przeważnie do celów zaborczych— Polska nie może być bezbronna.

Nowopowstające państwo polskie musi stworzyć siłę zbrojną, któraby, strzegąc granic Polski, broniła ludności od najeźdu.

Polska siła zbrojna nie powinna nigdy służyć za narzędzie w celach zaborczych. Tworzona być powinna nie jako armja stała, lecz jako *milicja ludowa*.

Zjazd uważa, że w dzisiejszej sytuacji tworzyć polską siłę zbrojną ma prawo tylko Rząd Polski, opierający się na Sejmie.

Protestujemy przeciwko całemu postępowaniu okupantów w sprawie wojska polskiego, przeciwko oddaniu Legjonów Beselerowi, przeciwko ustanowieniu niemieckiego ministerjum wojny dla wojska polskiego (Polnische Wehrmacht), przeciwko rozpoczęciu werbunku przez władze okupacyjne, przeciwko podziałowi Legjonistów na królewiaków i galicjan, przeciwko temu oburzającemu naigrzaniu się z praw narodu i z ofiarności żołnierza polskiego.

Zjazd przesyła braterskie pozdrowienie wszystkim żołnierzom wojska polskiego, którzy walczyli o niepodległość Ojczyzny. Wierzymy, że żołnierz polski zawsze stanie w obronie interesów ludu polskiego, idąc z nim ramię przy ramieniu w walce o utworzenie Wolnej i Nie-

podległej Demokratycznej Republici Polskiej.

Rada Stanu.

Zjazd stwierdza, że odpowiedź okupantów, udzielona w d. 8 czerwca T. Radzie Stanu, w niczym nie zmienia stosunku partji do tej instytucji, stosunku, wyrażonego w odezwie naszej z 2-go maja (oznajmującej o odwołaniu tow. Kunowskiego).

Zjazd poleca C. K. R. szerzej wyjaśnić stosunek partji do odpowiedzi okupantów.

Ruch zawodowy.

Zjazd stwierdza, że zjednoczenie klasy robotniczej na gruncie zawodowym może być dokonane jedynie przez silne, bezpartyjne związki, oparte na zasadach walki klasowej.

Zjazd poleca towarzyszom usilnie popierać bezpartyjne klasowe związki zawodowe, dążyć do łączenia ich z Komisją Centralną w Warszawie i wyjaśniać niebezpieczeństwo, wynikające dla robotników z rozbijania ruchu zawodowego przez związki partyjne — polskie i esdeckolewicowe.

Organizacja.

Zjazd poleca C. K. R. utworzenie *sekcji naukowej* celem zgrupowania wszystkich sił naukowych socjalistycznych, pracujących w partji lub sympatyzujących z nią.

* * *

Zjazd poleca C. K. R. utworzyć Centralny Wydział Gospodarczy celem utrzymania kontaktu ze wszystkimi instytucjami gospodarczymi (związki zawodowe, kooperatywy, kuchnie robotnicze i t. d.)

Poleca się Wydziałowi Gospodarczemu dawać inicjatywę do zjazdów kooperatyw robotniczych, związków zawodowych i t. p.

Poleca się Komitetom Okręgowym tworzyć Okręgowe Wydziały Gospodarcze.

* * *

Zjazd przypomina wszystkim towarzyszom, że silna, sprężysta i karna organizacja jest podstawą zwycięstwa klasy robotniczej.

Wszelkie hasła będą tylko czczą gadaniną bez utworzenia potężnej a karnej organizacji.

Zjazd poleca C. K. R. powołać do życia Centralny Wydział Organizacyjny.

R Ó Ź N E.

*Do petersburskiej Rady robotników
i żołnierzy.*

Towarzysze!

Zjazd P. P. S., obradujący w 25-ym roku istnienia partji, śle Wam serdeczne pozdrowienie.

Winszując Wam zwycięstwa nad znieprawionym caratem, żywimy mocną nadzieję, że urzeczywistnicie szczytne hasła, wypisane na Waszym sztandarze. Pragniecie zawarcia pokoju na zasadzie prawa narodów do stanowienia o sobie. Stuletnia walka narodu polskiego o wolność, 25-letnie zmaganie się rewolucyjne proletariatu polskiego z caratem o Niepodległą Republikę demokratyczną — są najlepszymi samookreśleniem się narodu polskiego. Jesteśmy pewni, że Wy, którzyście oswobodzili naród rosyjski z długotrwałej niewoli, w walce, którą prowadzimy o naszą niepodległość, będziecie nam sprzymierzeńcami.

Do socjalistów polskich w Rosji.

Towarzysze!

Przyłączyliście się do wielkiej walki proletariatu rosyjskiego przeciwko caratowi. Stanęliście zarazem solidarnie pod sztandarem walki o Niepodległą Republikę polską. Tę Waszą solidarność witamy radośnie. W roku jubileuszowym 25-letniego istnienia partji, Zjazd P. P. S. śle Wam braterskie pozdrowienie i wzywa Was do niezmordowanej walki o ideę, która Wam i nam przyświeca.

Niech żyje socjalizm!

Niech żyje Niepodległa Demokratyczna Republika Polska!

Protest.

Zjazd P. P. S., w odpowiedzi na odezwę rosyjskiej Rady Robotników i Żołnierzy, w imieniu proletariatu polskiego przyłącza swój głos do protestu przeciwko wyrokowi śmierci na tow. Fryderyka Adlera.

Dwudziestopięciolecie P. P. S.

Zjazd poleca C. K. R. i wszystkim organizacjom okręgowym zająć się urządzeniem obchodu *dwudziestopięcioletnia P. P. S.*

Zjazd uchwalił nową, ustawę organizacyjną, którą wydamy osobno.

Prócz powyższych uchwał Zjazd powziął jeszcze uchwały w sprawie wydawnictwa, finansów, organizacji i t. p.

Uczestników Zjazdu z głosem decydującym było 42-ch (11 „wirylistów“: członków C. K. R. i funkcyjnarjuszy — oraz 31 delegatów), oprócz tego kilkudziesięciu gości z głosem doradczym.

Wszystkie najważniejsze uchwały przeszły jednogłośnie, lub prawie jednogłośnie.